

تصویر ابو عبد الرحمن الکردي

له گولزاری ئایینی

گورژی

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

برای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

بۆدابهزانندی جۆرهها کتیب: سردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

www.Iqra.ahlamontada.com

www.Iqra.ahlamontada.com

للکتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

گولسرود

له گولزاری قایینی

گورزی

- نام کتاب: گلسرود
- مؤلف: ملا حسین گورژی
- ناشر: انتشارات جوانبخت (بانه)
- چاپ و لیتوگرافی: چاپ هادی تبریز ۶۴۷۶۸
- چاپ: بهار ۷۶

قیمت ۲۵۰ تومان

تېيىنى

زۆر لە مېژ بو كە دەمەه وىست ھەرچۇنك يى ھىندىك
لە سرودە كوردى يە ئايىنى و نەتە وايە تىيە كانى خۇم
چاپ و بلاو بگە مەو و بيان خەمە بەر چاوى گەل و
پىشكەش بە ھاوتايىن و نىشتىمانە كانى خۇميان بگەم. تا
لاو بە ھەست و دل زىندوو ھەستى سۆزى دەرونى پىر
ھەستى خۇيانيان پى دەر بىرەن و بەدەنگ و ئاھەنگى
تايەتە لە كۆر و كۆبۆنەو ھەستە لايەتە و
راھيارى يە كاندا بىيان خۇيىنەو و دلى دانىشتوان و گوى
گرانىان پى پراكىشن و ئىتر كۆر و جمقاتە كانىان پى گەرم
داھىن و برازىنەو.

بەلام تا ماو ھەك زۆرتەر ھەر بىر لە ھەي دە كەردەو
كە لانى كەم يە كىك لە ديوانە كانم و اتا (فەرىكەي
ھەلبەست و مەبەست، بىستانى ھەلبەست و مەبەست،
پەندونىكە نى و...) چاپ بگەم. ھەركاتى دە چومە لاي
ھەرچا پىخانە يەك و بۇيان لىك دە دامەو ھەك چەندى پۇل

نیویسته، نه ژنوم شل و بیرم کول و چاوم بل و خه م زل
ده بوو به نا هومیدی ده گه پراومه وه و ئیتر ده رگای هدر
چاپخانه یه کم بو ئه و مه به سته کرد بایه وه به کولیک بینی
هیوایی یه وه پینم وه ده دایه وه و ئی دی ده ستیکم
ده که و ته ئه م لا و ده ستی دیم ده که و ته ئه ولا!!

ئه مجا ناچار هاتمه سهر ئه و باوه ره که ته نیا هیندیک له
سروده کان چاپ بکه م و بیان که مه په رتو کینکی گیرفانی
چوکه له تا هه رکه س بتوانی له گیرفانی خوی دا هه لی
بگری و هه رکاتی وستی ده س به گیرفانی دا کاو ده ری
بینی و یخوینیته وه. جا ماوه ی پتر له سالتیک بو که بو ئه و
مه به سته نامیلکه ی (گولسرود) م پینک هیتا بوو له لایه ن
(ارشادی اسلامی) شه وه و و دم (اجازه) ی چاپکردنم
پندر ابوو.

به لام بو ئه و په رتو که چوکه سوکه ش هه ر ده س به
ستراوینی ده ره تان بوم. به زور که س و هه ر وه ها زور
چاپخانه و چاپه مه نیانم راگه یاند و به ئاوت نه گه یشتم. تا
ماوه یه ک له مه و بهر برای به ریزو زور خوشه وستم کاک
حه سه نی و احدی خه لکی شاره جوانکیلانه که ی

سهردهشتی لانکه‌ی پیغه‌مبهر زه‌رده‌شت که ئیستا نشته
جینی شاری مه‌هاباده ههر خۆ پېشنیاری چاپ کردنی
یه کیک له په‌رتوکه‌کانی خۆمی پی کردم و منیش بو
ئه‌وه‌ی که زۆری گوشاری مالی نه‌خه‌مه سهرشانی
(گولسرود)م که چاپ کرانه‌که‌ی خاوه‌ن وودم و پی له
مپه‌ربو هه‌لبژارد و ئه‌ویش خوا پاداشی بداته‌وه هیندیکی
پول دامنی که ههر چه‌نده هه‌مو خه‌رجیه‌که‌شی دهر
نه‌هینا، به‌لام به‌ پی وی به‌ هیچ کلۆجیک نه‌مه‌توانی ده
به‌ر ئه‌و‌کاره‌ رابچم به‌لی کاک حه‌سه‌ن وه‌ک مه‌له‌وائیکی
دلسۆز هاوکاری کردم و دستی گرتم و له‌ وزی خو‌رپنه
په‌راند‌میه‌وه.

جا ههر بۆیه به‌ پیوستی ده‌زانم که پر به‌ دل سوپاسی
بکه‌م و له‌ یه‌زدانی مه‌زن داوا بکه‌م و یاریمه‌وه که ههر
راوه‌ستاوو پایه‌دار پی و پاداشی باشی ده‌ست و دلاوایی
چه‌ن قات بداته‌وه.

ئه‌مجا به‌ پیوستی ده‌زانم که به‌ موسلمانانی کوردی
دلسۆزی ئاین و گهل و نیشتمان راگه‌یه‌نم که ئه‌و
په‌رتوکه‌کانی خواره‌وه‌شمان هه‌یه و ئاماده‌ی چاپن، ههر

برایه کی دلسوزی گهل و ناین بی ههوی خزمهت
وپاژهی ونزهی کورد و ئیسلامی پیروز بکا و دهستی
یارمهتی بولا مان درئز بکا به شیوهیه کی ئاسان له گهلی
رئنگ ده که وین.

خوای گه و ره یا و و ها و کاری هه مولا یه کمان بی.

۱- موحه ممد په یکی خودا - کتییکی میژوی ویزهیی
توژکارانهی ۷۰۰ - ۸۰۰ لاپه ریه و سه بارهت به ژیان و
خهبات و تیکوشانی ینغه مبهری مهزنی ئیسلام به زمانی
کوردی یه

۲- فه ریکه ی هه لبه ست و مه به ست - هونراوه و په خشان
و مه به سته گه لی جوراو جوره

۳- ینستانی هه لبه ست و مه به ست هونراوه و په خشان و
مه به سته گه لی جوراو جوره

۴- الفواص المنجی شرح فرائض القزلجی به عهدهیی له
باره ی به شکردنی میراته وه یه

۵- فریاد اسلام به فارسی ۶- نقش روحانیت در کردستان
به فارسی

۷- ریازی راسته قینه به کوردی ۸- اولین سنگ تفرقه در

اسلام به فارسی

۹- کولی دلی مهلای کوی - له باره‌ی بیر و بو چونه کانی

لیزانانه‌ی نه و به‌ریزه‌وابه

۱۰- هه‌رچی و په‌رچی - به کوردی و فارسی و عه‌ره‌یی

مه‌به‌ستگه‌لی جو‌را و جو‌ره

۱۱- جانتای دوتا - فه‌ره‌ه‌نگوکیکی ئینگلیسی - کوردی به

به هۆنراوه.

۱۲- په‌یامگه‌لی گورژی به هه‌لیه‌ست ۱۳- شیخ و

شیخایه‌تی به کوردی و فارسی و عربی

۱۴- ته‌که‌رستی راسته‌قینه (توحید واقعی) به کوردی.

گورژی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوای سوپاس و ستایش و پهنی بی پایان و برانه‌وهی
به‌زدانی مہزن و بی‌هاو تاو دوای ناردنی درود و سلاوی
گہرم و بہ تین بؤ گیانی پاکی پیغہ مہرانی پایہ بہ‌رزی
به‌زدانی، دلسوزانی راستہ قینہی کؤ مہلی تیرہی مروف،
وہ بہ تاییہ تی دلسوزی دلسوزان و رابہری راستہ قینہی
ہدمو گدل و ہوزان ہننتہش (حضرت) ی موحہ مہد(د)
لہ خوی گہورہ دہ پاریمہ و ہو دہ لیم (اِھْدِنَا الصِّرَاطَ
المُسْتَقِيمَ، صِرَاطَ الَّذِینَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ، غَیْرِ الْمَغضُوبِ
عَلَیْهِمْ، وَ لَا الضَّالِّینَ) آمینُ یا رَبَّ الْعَالَمِینَ. خودایہ
رینوینیمان بفرمو بؤ رنگہی راست، رنگہی ئہوانہ کہ
خوشت دہ و تین و چاکت لہ گہ لاکر دوون و نازو خوشت
بہ سہر دارشتون، نہ رنگہی ئہوانہ کہ وہ بہ رِق و قینی
توکہ و تون، وہ نہ رنگہی ئہوانہ ش کہ ری لی وون بو
سہر شیواون.

لیمان قبول کہی ئہی بہر وہ ردگاری ہمو جیہان و

بونه وه رینگ. چونکه ئیمه (ایاک نعبد و ایاک نستعین)
ته نیا هه ر کۆیلە ی تۆین و بهنده گی و ژیرا کیشی تۆ نه
بئی ئی هیچکه سی دی ناکه بین و کۆمهك و یارمه تیش له تۆ
نه بئی ناخوازین.

براو خوشکی خوینهری خوشه و یست! ئه و چه پکه
گۆل سروده به شینکی زۆر که م و چوکه له یه له گۆلزاریت
نایینی هۆنراوه کانم که له یه کینگ له دیوانه کانی خۆم
(فهریکه ی هه له به ست و مه به ست) هه لم بژاردوووه و
خوا یا رینی ده مه هوی بیخه مه به ر چاوتان، جا ئیوه ش به
چاوتکی چا که خوازانه چاوی لیبکه ن و چه پ و چه وت
و چه ونله کانم بو چا بکه ن و پیم بلین. چونکه خه ریکم و
دمم (اجازه) ی بو وه ر بگرم و خوا یاری چایی بکه م.
«چونکه موسلمان برای موسلمانیه و ئیتر نه نگ و
ناته واوی هه موانیش هه ر یه که و ئی هه موانه. هه مومان
ده بی بۆرینگ و پینکی کۆمه لی خۆمان تیکۆشین و هه ر
که سه به جۆرینگ و هه ر کامه له به ر خۆیه بو پیش خستی
گه ل و نیشتمان خه باتکارینکی خوا یی ینت».

گورژی

خواناسی

تیوی تۆکه (الله) یه به کوردی که خولایه
سه ره له سورمانه له تۆ ئیتر دل له کولایه
بیرگیزه له تۆزیر هوره زانایا نه زانه
یی سویه که سه رسامه له تۆ هه رچی جیهانه
هه ربوی و ده بی و نایی و قهت نه بووه نه بونت
لاچوو نیی و چرو نیت و نه چوری و نه چوونت
ناکیشری و نسهی تۆ به پینوسی که بیره
هیچ کهس قومی یی نادری له ئەم ناوه که گیره
ئهی خوایه منی لات ئه تۆده ناسم و به سه
به خواو به و به مرینه روژینهری هه مو کهس
هه ربیری له هه رشتیکی ده کهم تۆ دهوی دا هه ی
هه ر بلیمه تیش لسی پرسم ده لئی تۆ دهوی ناگه ی!!
ئهی چاوگه که ی بونم و هه م ژین و ئه وینم!
به پروانمه هه ر شتیک له دنیا تۆ ده بینم
هه زانم و خۆهه ر شتیکی ته ماشای که ده کهم
سا هه ر چشتی هه یه من که سه رنجیکی ده ده م

سۆمایی له چاوان ئه تو ئه ی هیزی دهس و په ل
 نه گیانی هه مو شتیک و ئه ری هه لئه ری هه ر هه ل
 هه رچی له هه بونا یه هه موی درشتی، وردی
 جینگر تو، پو وهك، سمت و بچوو به دهست و بردی
 گهانداری که سهختی و خه فتهت و شادی ده چیزى
 هه وری پهش و تاریك که بارانه ده پزى
 دارو ده وهن، بهردو گئل و گیاو هه واگشن
 هه رچی هه یه له بزوزو تهوین، بونی ته واگشن
 گۆی زهوی، ئاوی، بهزی، چپى، دهشتی، چه مه نی
 دوندی بهرزی چیاگان که به خۆریی ده که نی
 تهم و گیشوش و چهوا، ئاسمان، بهرزو نهوی
 شاخ و دارو ده وهن و سهوزه وزی و زهوی
 هه ربونه وهرنك هه بوه، هه یا یا خۆ ده نی ئه و
 ئین و ئهوین، پازو نیاز، بیداری و هه م خه و
 سه ریاکی له تو پرایه، به هۆی تو وه هه یه خۆ
 هه رچی هه یه ئه ی خواهه کری تو یه کری تو
 هه ر دهنگنی له هه ر شتیکه وه دى به سن و سوپاسه
 بۆ تو وه ئه ی دور له هه له و چهوت و له تاسه

ئاوركە دەسوتنى بەگپروكلپە و تىنى
 زاناكە سرنجىكى بداتى تۇدەبىنى
 زاناي و تواناي و تۇبىناي و بەھىزى
 خاوەن بەزەي و بەخەرى، زۆر بۆگ و بەرىزى
 بوئىكى ئەتۇ سادە و ھەر گىيائىكى پوتى
 تىكەل نى بە كۆمەل، ئەتۇ تاقىكى نە جوتى
 گىيائىكى تەواوى ئەتۇ ئەي گىيائى گىيانان
 ھەر ھىزو و وزەي تۇيە وە كا چاوى بە يانان
 زانىارى يە كەت گش گرى ھەر شتىكى ھەبويە
 ھەرچى لە ھەبو نايە خودا بونى بە تويە
 تۇ خوائىكى وە ھاگەورە زانا و بەرىزى
 لە ھەمو خاوەنى ھىزىك پتر خوايە بە ھىزى
 بە ھەزاران وە كوگورژى سەرى شىواوہ لە تۇ
 دەشزانى كە تۇ ھەي كە چى تىماوہ لە تۇ
 گوندى پاراستان سالى ۱۳۵۰

چون تونى؟!

ئەي خوداوەندى مەزن، ئەي بى ئەفەل و مەل و حال!
ئەي وەستا بۇگش بوئىك و پۇزى پون و كاتى تال
ئەي ھەموگياندارو بى گيان ھىنە دى و پۇگ و نەمر
ئەي بەھنى پۇلى ھەوروكات و پۇزو مانگ و مەل
ئەي ھەمو بوئىك بە بى تۇ ھەر نىيە و نايى بى بى
بى گومان دانى بە بونت دادەنى زماندارو لال
باكە سىروەي دىت و پادەبرى بە بن گوئما ئەلى
ھىچ خودايەك نە مەگەر بەزدانى پاك و بى ئەفەل
خانويكى پەست و تارىك و بى شوق و كاوالە
ھەر دلىكى گەر لەبىرو ترمى و سامت بى بە تال
داركە بالتى دات و ھازەي لىسە پەيدا بوو دەلى
ھەر تەنيا توى نامرى بەزدانى بى پاك و خەيال!
دېرەكانى رويە رەي بەر توكى گش خوا ناسەكان
قەت لە باسى پەر لە خىرى تۇ خودا نايى بە تال
تۇ نەبى شت چۇن وەدى دى و دىتە مەيدانى ھەبون؟!
ھەر ئەتوى تىك بەردە دەي رتوى و چەقەل شىرو شەپال

تۆكە بىن وئە و نمونە و بىن لەش و دەست و پەلنى
نابى بگىرى ھەر نەبوى وئىنەت بە دورىنى خە يال
ناسك و بارىك و و وردىك و درشتىكى وە ھەي
نويئەرنكى گەورەيى تۆنە ھەمو ئىرانى سالى
زىندوى و ئاناي و بىناي و بىست و پۇگى تۆ
بىن خواردن و چا و دل، بىن گوى و دەست و بىن ھەفال
شە و زىسە زىوئىكم گوى لى دەبىن كاتى خەوى
پەسنى تۆبە بونەوەر دەيكەن ھەمو بە زمانى حال
بىن گومانم كىن كە نە تىنمىت و ئىتكىرىت بكا
تۆبە ياساى دادگەرى خۆت و بەدا دە بىخەتە چال
نەمەي باران و كىرەي بە فرو و تروسكەي سورە گول
گش سوپاسى تۆبە بىن كەس بىن برا و باب و كال
بەلگە و پەرتوى بىن ئىتكىرىيە بۆ بونى تۆ
پەلكى گول ئاوانگ لەسەر سەوزە بە چەشنى زىوى قال
بەنجەي كەي پىر ھىزى لاوان بەلگەيى تىوانىتەو
كولمى شەرمىنى ھەزاران كىزى شوخ و چا و كەزال
بون لە تۆرا، مان لە تۆرا، زىن لە تۆرايە و نەمان
ھەر لە تۆراتىن و ھەست و بىرو زىرى بىن خە يال

گریه و نوسک و گپروی مندالی ساوای بی مه‌میش
 گشتی هر هاوار له تویه نهی خودای خاوه‌ن که مال
 چشتی بی وه‌مانیه جا چۆن بلیم تۆنی خودا
 سانه تۆی وه‌ستای همه‌وشتیکی له‌بهر چاو و خه‌یال
 نه و جیهانی نا له‌سهر خۆ هه‌رده‌مه جۆرنکه خۆ
 هه‌رجی بشگۆری وه‌دی هاتویه بی‌باب و منال
 خۆوه دی هاتوش ده‌بن هه‌بی وه‌دی هینه‌ر که چی
 سه‌یره نات‌ناسی گه‌لی خه‌لکی نه‌زان و کو‌یرو لال
 رابگیری پایه‌ل و پۆی ته‌ونی گه‌ل ته‌نیا نه‌تۆی
 بۆیه قه‌ر نه‌کرا گه‌لی کوردت به‌سه‌د هابانی پال
 نو خوداییکی وه‌هاگه‌وره‌ی له‌کوئی جایت ده‌کا
 سه‌ده‌زارانی وه‌کی من بی‌دل و کلۆل و شه‌لال
 گورزی هر هینه‌ده‌زانی کۆیلکه‌ی خواجه‌که‌هت
 نسامرت و ناخوات و نانوی و نابین به‌نال
 گوندی واوان جستانی ۱۳۴۸

سرودی فه قیانی کورد

ئیمه که کوری کوردین، مەردین و موسلمانین
سەربازی گەلی کوردو دلسۆزی هەژارانین
ئەم ڕینگە یەشا یەك دەنگ هاوار ئە کەیین الله

الله الله الله، الله الله الله
لا اله الا الله، لا اله الا الله

تاما بنی ستم ئیمه، شەڕمانە لە گەل زۆردار
پاژە ی گەلی چەوساو، بۆ ئیمە یە پیشە و کار
ئەم ڕینگە یەشا یەك دەنگ هاوار ئە کەیین الله

الله الله الله، الله الله الله
لا اله الا الله، لا اله الا الله

ڕۆڵە ی سەلاحە ددین و تیکۆشەری ئیسلامین
دژمن بەستە مکارین، خاوەن و وره و سامین
ئەم ڕینگە یەشا یەك دەنگ هاوار ئە کەیین الله

الله الله الله، الله الله الله
لا اله الا الله، لا اله الا الله

سلامه رجه هه تا ماوین، لهم رینگه یه لانادهین
بوگه لکه دهینی بمرین، ئیسریکی هه دا نادهین
لهم رینگه یه شایه ک دهنگ هاوار ئه کهین الله

الله الله الله، الله الله الله
لا اله الا الله، لا اله الا الله

پشتان به خودای مه زنو هاوکاری به دل بن گه ل
بوگمه لی نیچاران، چاره یین و ده هتین هه ل
لهم رینگه یه شایه ک دهنگ هاوار ئه کهین الله

الله الله الله، الله الله الله
لا اله الا الله، لا اله الا الله

کور دین و له پنی ئیسلام، نازادی و پرزگاری
گیان مان ده کهین پشکه ش، فترین به فیداکاری
لهم رینگه یه شایه ک دهنگ هاوار ئه کهین الله

الله الله الله، الله الله الله
لا اله الا الله، لا اله الا الله

ئیسلامه رینگای ئیمه و قورئانه چرای ریمان
 ئازادی یه ئاواتن، ئامیزی گهله جیمان
 لهم رینگه یه شایهك دهنگ هاوار ئه کهین الله
 الله الله الله، الله الله الله
 لا اله الا الله، لا اله الا الله

کوردین و خهبات و خوین، به شمانه له جیهانا
 سه ره زه ئه گه ر بمری، ئه م جهسته له پئی گیانا
 لهم رینگه یه شایهك دهنگ هاوار ئه کهین الله
 الله الله الله، الله الله الله
 لا اله الا الله، لا اله الا الله

له خوینی شه هیدان و فرمیسکی هه تیوانن
 ده پوین گول و لاله ی سور، بۆ بهرده سی لاوانن
 لهم رینگه یه شایهك دهنگ هاوار ئه کهین الله
 الله الله الله، الله الله الله
 لا اله الا الله، لا اله الا الله

په یمان بڼی له گډل خودا تا کو له جیهاندا بڼین
 هر که س که له هه ق لادا، لئی دورو ته وه للابین
 له م پښه یه شا یه که دهنگ هاوار ته که بڼین الله
 الله الله الله، الله الله الله
 لا اله الا الله، لا اله الا الله

سا مه رجه هه تا ناشتی و نازادی و پښه گاری
 بو خه لکی جیهان دینین، شه رمانه به یه که جاری
 له م پښه یه شا یه که دهنگ هاوار ته که بڼین الله
 الله الله الله، الله الله الله
 لا اله الا الله، لا اله الا الله

براییانی خو شه ویستی فه قن! نه و سروده که له
 ده رویتکی فه قیانه ی کورده واری هه لقویوه، سوزی
 ده رون و ههستی گیانی پاکی تیوه یه هیوا دارم به دهنگ و
 شاهه نگیکی زور خوش و وړنک و پښک له کوره کانی
 تیجازه نامه و... دای خویتنه وه.

گوندی قوزله ی گموره زستانی ۱۳۵۹

سرودی به کیه تی

وهرن وهرن برابان، با همومان برابین
موسلمانی به پاستی و لهسه رپنگهی خودا بین
خودا فهرمانی داوه، که بهک بین نئمه همو
موسلمان لهو فهرمانه، هرگیز لاندان به مو!!
کز بونه وهی نایینی پئیکی دینن موسلمان
(وَسَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ) ناوان پئی ده ئنی قورپانا
ئیمه له بورا ونژو ته کیری پوژی دوایی
وهرن بالیک کؤوه بین، هیچ ناکری به ته نیایی.
بهک بونو به کتر گرتن به قازانجی به سلانه
هزی سامو زه برونو زنگ و گه وره بی له جیهانه...
(وَأْمُرْهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ) له قورپانا
بخوینه وه و تیکۆشه بو شوری، مهربدی زانا
(وَجَادِلْهُمْ بِآلَتِي هِيَ أَحْسَنُ) کاکه
که فهرمانی خودایه، بزانه چهن کاری چاکه
ئاخر (لَا تَفْرَقُوا) که دئی دوای (وَأَعْتَصِمُوا)
به قازانجی خویمانه، با ئه نجامی ده بین همو

(وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ، وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ)
باوی باوه، دارانه و موسلمان خوی پئیده گری
قورانی بهرنامه‌ی ژین له لایه‌ن خوا به دیاری
بۆمان هاتوته خواری، رابه‌ره بۆ پرزگاری
وه‌رن به قسه‌ی نه یاران، نه یاری یه کتر نه بین
گویی به فرمانی خواین، له‌م دنیا به تا هه‌یین
دژمن چاکه‌ی مه‌ی ناوی، برایانی موسلمان!
جاوه‌رن باب به قسه‌ی وی، وه‌لانه نئین قورئان
گوندی خه‌لیفعلیان پاییزی ۱۳۶۹

سرودی لاوانی موسلمانی کورد

ئیمه سه ربازی قورئانین	ئیمه رۆلهی نیشتمانین
ئیمه کورپی کوردستانین	ئیمه پشمه رگهی تیسلامین
بۆیه کانی و وهک بهک ژنه	ئیمه هه ولمان بۆ ئاینه
تاراوه ستاو بنی نهودینه	شینگی رانه خهبات نه کهین
رزگاری به نیازی ئیمه	ئیسلامه ریبازی ئیمه
یه زدانه کارسازی ئیمه	چرای رینگامان قورئانه
خوازیاری ئازادی و ژینین	ئیمه قوتایی ئاینین
بۆسته مکاران به قینین	کوردین و سه ربازی ئیسلام
له تیکۆشان نادهین ووجاون	تا کو ئازاد نه کهینم جیهان
به هاوکاری گهل و یه زدان	ره گی داری ستم نه برین
پشتیوانی هه ژارانین	ئیمه دژی زۆردارانین
دۆستی دهستهی نه دارانین	نه یاری دژمنی خواین
بۆ زۆرداران بهر هه لستین	ئیمه ته نیا خواپه رستین
مه بهستی ناره واو په ستین	ئیمه دژی چه و سانه وهو
پاروی له مافی گهل بادا	ئیمه هه رکهس له پئی لادا
ئه ی کوژین له پنی خودادا	ئه وکی نه گرین نه یخنکینین

تیمه زیمان دەوی بۆگەل	بۆ لیتقە و ماوان دینین ھەل
ھەركەس مافی گەلمان بخوا	دەینی ڤوی ڤەش کەین وە کوقەل
تیمه جیھان ڤزگار ئە کەین	بۆ لیتقە و ماوان کار ئە کەین
بۆ کوردو گش موسلمانان	ڤر بەزارمان ھاوار ئە کەین
ئەنچە وەك گورزی ئە خونین	گش موسلمانان ئە دوونین
ھەرگیز لە دژمن سل ناکەین	مەرجە ئازادی دەستین

گوندی خەلیفە لیانی سنوس بەفرانباری ۱۶۳۸

موحه مەد (ص)

سەد ھەزاران، سەد ھەزاران، سەد ھەزار
سلاۋى گەرمى ئىمە بۇ تۇبىن ژومار
ئەي موحه مەد رابەرى خەلكى جىھان
پىنۋىنى گەل تۇ بۇ پىنگەي ژيان
تۇي لەتوگش خەلكى جىھاندا يە كەم
ئەي پەيام ھىنى بە پىزى خوا يە كەم
چاۋەپىتم لىم بىرسى كە لەلام
وەك ھەۋال پىرىكى دىلۋز بىنە لام
مىن بىرىندارم كەنەفتم، كۆلەۋار
تۇش بىرىشكىكى لىزانى و ھۇشيار
تۇزى پىنگەي تۇكلى چاۋانمە
يەك سلاۋى تۇ بۇ بۇي گىانمە
ئەي موحه مەد! ئەي بە پىزو خۇتەۋىست!
مەرجە لىتى لادەم نەۋەي تۇ نەت ھەۋىست
تۇلە ھەرچى گەۋرە يە گەۋرە تىرى
تۇ دۇزى زۇردارى بەست و گاورى

تۆلە دنيادا ورنهت ده سنا كه وئى
 ههركه سى تۆ نه تهه وئى خواش ناي هه وئى
 تۆ خه باتت كرد له پى خوا بۆ جيهان
 بۆ نه وهى پزگار بكهى يه خيره كان
 تۆ جيهانت كرده گولزارى نه وئى
 هه ر نه تۆ بوى تام و شوقت دا به ژين
 كوردم به رنامه مه قورئانه كه ت
 سه د گيانم بى به فيداي گيانه كه ت
 با به كوردى پيت بلنيم، نهى گيانه كه م
 ئوگرى تۆو ئاين و قورئانه كه م
 نهى سه رۆك و پيشه واي خه لكى جيهان
 هه ر نه تۆى به ده بخته كانت پى گه يان
 رابه رى يه زدان په رستى و بون و ژين
 هه ر نه تۆ بوى، پيشه واي ئاين و دين
 تۆ به خه لكه گوتكه بتگه ل فرى بده ن
 زالميش زلله ي به هيزى لى بده ن
 لهى موحه ممه د خو شه وى ستى دلهى به سو
 تكايه كم بۆيكه له لاي يه زدان نه تۆ

ئەي سەرۋەك و گەورەي پىغەمبەران!
 تۆي نىمۇنە و پىنۋىنى پابەران
 تۆھەژارت كرده سەردارى بەرپىز
 تۆبە و تىدا ناووتىن و ھىزو پىز
 گەوركەم، ئەي سەرورە پىرۋزە كەم
 ھەر ئەتۆي دىلسۆزى خۇم و ھۆزە كەم
 پۇزى پەسلانىش ئەمن دامىنى تۇ
 دەگىرم و سانانى ھىچ پامىنى تۇ
 بۇم وە پارنى گىانە كەم بەدل و بەگىان
 تۆلەلەي يەزدانى مەزن و مېھرەبان
 گورزى تاكاتى دەچىتە ناوى گل
 پاژە كارى ئايىنى تۆبە بە دل
 شارى ميانىلوى خەرمانىنى ۱۳۷۰

تەرشەر

لاوی كورد ئەى بۆت نە مینم، پالەوانى تە مەئى
خەلك ئەوا سەركەوتە سەرگۆزى مانگە و توش ھەرماتە ئى
دەركى فېرگەت داخراو ھە و ئالە دەركى مە يكەدە
پىت خەنى بوم ئافەرىم، ئاوايە كارى ئەم سەدە؟
زانپىت ھەر بۆتە خەون و خويندنت گائە و گەمە
دە تەھوئى گەل سەرخەى كاكە بەھە و بايى ئەمە؟
رۆزى رزگارى ھەلات و تېشكى ھاويشتە جىھان
بى بەشى تۆ ئەى براكەم، چونكە بى پىرى و نەزان
كئىھ لەم دنتا پەيدا بىنجگە لە تۆ و پەست بى
كئىھ ئاوا پئەنە گە بشتو دورە بىرو ھەست بى؟
لاوى كورد ھىندەت لى قەلسم وا لە داخە دىق ئە كەم
ھىند دەرون گوشراوو دلتەنگم خەرىكە جىق ئە كەم
لاوى خەلكى دەستە تاقىگا و دەسى رادى بە كار
دەستى لاوى كورد بەلام ئەى داخە كەم رادى بەدار

ههركه سن بهردات ږنگه ی ډاستو لاری ږی کهوی
 قهت نییه بکاته سهری شارو قه تیش سه ر ناکه وی
 لوی کورد نیسلامه ږنگا بزگه لانی هژڅیار
 هه رگه ټکی بگری ږنی نیسلام، ده بیتن به خنیا ر
 خزی ده کا لاملده تر دژمن دزی تږو تږش که چی
 کاری گه وره ت بز ته قومارو به ره و په سنی ده چی !!
 قهت فیتی گونجه که بان و فولینچک و بن دهرک و سه راو
 کاری گه وره و گرینگی تږبه دیاره کارت کرد ته او
 په نجه که ت خاراوی ده سک لالو جگو و میښنه به
 لافهرین بږو کساره باشه ت کساره که ت بن وینه به !!
 لوی خه لکی هه ر خه ریکی کږشه و هه ول و خه بات
 تږش خه ریکی نه مه لی خۆتی هه ژارو په ست و لات
 تږ له باتی پشه و پږگال و هه ول نن کږشان
 هه لده ونستی سا له سه ر کوچه و شه قام و گونجه که بان
 پشه سازی خه لکی جیهانی وه ها پشه ختروه
 هه رگه ټکی پشه نازانن گه ټکه نوستروه
 لوی کورد نیسلامه ږنگه ی تږ نه گه ر کونن بگی
 گه ر له نیسلام لابه ی جا پیم بلنی به کوی ده گه ی !؟

چۈن نەنالم؟ چۈن نەگرەم؟ چۈن نەبم ماتو پەژار؟
 چۈن لەتاوى توى نەزان فرىسكەم ھەنە پۈتتە خوار؟
 لاوى خەلك خزمەت بە خەلكى خۇى دە كا رۇزۇ شەوى
 لاوى كورد نازانى داخەم، بۇچ نەژىت و چى نەوى!!
 لاوى خەلكى مېشكى پونى بېر لە كا كېشان ئە كا
 بىرچىن و چىلكن سەرى كوردان ھەمىشە ژان ئە كا!!
 ئەم گەلەى نۇ بۇرە لى قەوماوہ كا كە كورده كەم
 چونكە توى ھەر نېت و بەو شېوہش ھەبى چىنى بكەم؟!
 ھەر گەلك لاوى نەبن و رىاو بە كارو خويندەوار
 ئەو گەلە ھەر پەست و پەك كەوتەو ھەژارەو نابە كار
 ئەو خودايە بىل بە دايساوہ جىھان تاتى بگەى
 گەر لە جىھان و لەخۇت حالى نەبى بە كوئى دە گەى؟!
 كارى لاوى خەلكە فرۇكە، بىر سكە بىتەل، رادونىن
 كارى لاوى كورده وارىش پشكىلاتەو گۆرە وىن!!
 لاوى خەلك نەفرى بە كەشى و دەشتە سەركورەى زوحەل
 توش خەرىكى ھەمزەلى، ھەلواو جىبۇكەو چىنگە شەل
 خەلك بە ھۆى زانين لە گل دەردىنى سەدھا زىرو زىو
 توش دەزى وەك دىل، زەبون برسى، ھەژار بىكارو نىو

لاوی خه لکی ده چته زانستکاو خه ریکی خو پندنه
 لاوی کوردیش هه ر خه ریکی پشکیله و که للا و بنه!
 لاوی خه لک یاری به نامرازی پیشه و کاره و نه توش
 گوئینگ و ده سحیب و رزیزه ت هه لده سورنی له جوش
 لاوی کورد به به له حالی خوت و هره بیرنی وه که
 تو گرتی بو چکه ی ژسانت گش به فورپانی وه که
 ههسته وه ک هه ردی ده مه بدانی له بهستی لابه
 نو که که ی پینوسی بیری تیژ به ژیری دابده
 گورژی هه بزیه له داخی لاوی کورد و ادیق نه کا
 هه رچی پنی بلئی و ا مه که و وانایی نه و هه روا ده کا
 گوندی قوزلوی گموره زستانی ۱۳۵۸

سرودی ته کپه رستی

هه ی الله الله الله بـاوه پـم پـنـته وه الله
دروشمی سه ره کجه لا آله إلا الله
خوای زه مین و ناسمانی، دیار و نادریار ده زانی
به زدانی تا کو پاکسی، هوزانی هم لیزانی
ته نیا تو ده په رستم، توی مایه ی بیرو ههستم
بونو ژینم له تو را، به تو په رستی ههستم
هه ر توی به زدانی زانا، به هیزو پوگ و توانا
ته نیا توی فریا که وتوو، هه ر بو توش دینم هانا
کیل و گۆرو شیخ و پیر، ناغا و کونخاو به گو و بیر
هه موم بو تو وه لانان، نه ی به خه هری زیری و بیر
هه مستو بونو ویزدانم، گیان و مال و سامانم
له پتی تو دا به خت نه کهم، نه ی بژیو به خشی گیانم
گش خوا گه لی پوشالی، بن نیوه روک و خالی
به نوکی شق تیم هه آدان، هه رکه لیان بوم حالی
بتگه لی زیند و و مرد و، نیستا هه بوو رابردو
بتخانه و بتاز گشتی، فریم دا شتی خوانه کردو

موسلمانم موسلمان، باوهرم پىنته يەزدان
 خەباتگىر تىكۆشەر، لەپىنى تۆدا وەك مەردان
 كوردمو لەپىنى تۆدا، بەخت ئەكەم گىيان و بونم
 بۆ تۆبە تىكۆشانم، بۆ تۆبە هات و چونم
 ھەركەس تۆ نە پەرسى ھەر تۆ نە يى مە بەستى
 يى نرخە بۆن و مانى، ھەر دەروا بەرەو بەستى
 ھەركەس لەپىنى تۆ لادا، لىنى دەروا بەبادا
 بەدبەختە لە پەسلانا، كى دىنى بە دنيادا
 ھىن باوهرم وە ھاىبە، چى ھەبەئى خودايە
 بەر گروانو بەررە ھەركەس لە دنيادايە
 ئەى خوای بە ھىزو نىم، چاوكەو ھەست و زىنم
 ھەر بو رەزامەندى تۆ، تىكۆشەرنكى دىنم
 بىپارە تاكو ماوم، تاكو دەبىن چاوم
 بۆ رازەى ئايىنى تۆ، ھەستاو راوہستاوم
 سا مەرجە كورەى زەوى، ئاوبەز بەرزونەى
 لەجگەل خاوين وەكەم، رون يى وەك ئاوى شەوى
 پزگار كەم مەزۇلايەتى، لەبەندى بەندا يەتى
 بۆ بىنگەلى جۇراو جۇركەنابن بۆ خودايەتى

جاده‌ی ناین گشتی، خرپتون و مستی
هموی هریو خودا بی، مرؤف گشتی مروشتی
گورزی تو ده بی ههستی، دزی مله‌پرو پهستی
بکه‌ویه سه‌ر پئی نازادی، رنگه‌ی خودا په‌رستی
گوندی خلیفیلیانی سندوس هارین ۱۳۶۹

له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ر (ص)
سلاو پیغه‌مبه‌ردا له ناخی دل‌را
ده‌نیرم بو تو، له دل‌ه‌ی به‌کول‌را
دورودی گهرم و جوان و شیرینم
پیشک‌ه‌ش به تو بی، نه‌ی هیوای ژینم
باوهرم پسته په‌یکی به‌زدانی
چاوگه‌ی بیرو هست و ویزدانی
په‌وگه‌ت رونالک و ریبازت چاکه
بیرو را هست و ویزدانت پاکه
نه‌ی پیغه‌مبه‌ری گه‌وره‌و به‌رینم
رابه‌ری و ریاو به‌هست و هیزم!

به بهرنامهی تو گه لیک دلشادم
 هه رگیزاو هه رگیز ناچی له یادم
 هو هاو پتی پنگای دزواری خه بات
 پنگای سهختی پزگاری ولات
 نه تو ماموستا و پتی نیشاندهری
 بوو دوامین چاخه، تو پیغه مبهری
 نه ماموستا یه ک گرتی دهستی تو
 نه بو بو فیرگه جارنک ههستی تو
 نه تدی پینوس و فیرگه و ماموستا
 که چی ماموستای هه موانی ئینستا
 هه رگیز نه چویه زانستگه و زانکو
 هه ره خوا رابوگش زانستی تو
 یاسا و پیناسی توگش یه زدانسی یه
 داب و نه ریتت گش و یژدانسی یه
 خوشبهختی مرووف، کاهه پانی گهل
 له یاسای تودا، ئهی هینهری ههل
 رامیاری یه که ی تو خودایه
 وه دوا که وتنت، که لکی تیندایه

تۆي پشتيوانى، پوت و هه ژاران
 رزگارى به خشى لات و بينچاران
 تۆ رزگار كه رى، گش كوئيله كانى
 پىئنه رى پنه تى مى ديله كانى
 نه تۆ هينه رى ياساى ئاسمانى
 ياساى خوشبهختى ياساى ئاسانى
 له ياساى تۆدا ده سبه ندى پيوه ندى
 بۆ مروف تايى و ده پسى كۆت و به ندى
 به بهرنامه ي تۆ چى موسلمانه
 شايى يا گه دا و نكرا برانه
 گهلانى ئىسلام و نكرا دلسوزن
 هه ر وهك يهك مال و يهك گهل و هوزن
 له گهل يه كتر، خاوه ن به زه ي زور
 له گهل دژمنا، ناجورن ناجور
 له سايه ي تۆوه خده ي ئاده مى
 چوو به ره و به رزى و ده رچووله كه مى.
 تۆ ئه ي پابه رى دلسوزو و ربا
 مروف، ته نيا تۆي هاتى له فريا

ئەتو مامۇستاي مامۇستاكاني
 بە ھەست تىرىنى بە ھەستە كاني
 ئەتۆي پىشە وای گىشتى و جىھانى
 ئەتۆي پابەرى پىنى ناوگەلانى
 ئاينت پىنگەي كامەپانى يە
 بەرنامەي گىشتى و ناوگەلانى يە
 ئالا ھەلگىرى، ئالای يە كاني
 ھىتەرى خوشى و شادى و ھەرزانى
 قورپاننە قەلای نەروخى ھەزار
 لەمە يدانى شەپ لەدزى زوردار
 تۆ بەندەي چاك و پاكى بەزدانى
 تۆ پەيكى خودا و مەردى مەيدانى
 خۇمن ناتوانم، بە تۆ ھەلبىلىم
 بە پروزەردى يەو ھەپرونسا دەلىم
 پىت و ھەفا دارم، ھە تا كوماوم
 پىم خوشە داننى پىت لەسەر چاوم
 كوردوم و لەپىنى ئاينى ئىسلام
 گيان و مالى خۇم بەخت ئە كەم تەمام

کوردم باوه پدار، وا هه لتاوم
بو پازهی ئاین من پاوه ستاوم
درودی گهرم و سلاوی یهزدانی
له گیانی پاکت، ئه ی گیانی گیانی
ئه ی پیغه مبری گه وره و به پیزم
خوشه وسته کم، مایه ی هیزم
ههزاران ههزار، ههزاران ههزار
درود پیغه مبر، بو تۆ بی ژومار
گورژی هه رده لێ به تۆ پیغه مبر
ههزاران ههزار، سلاوت له سه ر

*** **

سرودی تیغه بین و پیغه بین
ئه ی برا بخوینه، تا کو تیغه ی
تیغه به جوانی تا کو پیغه ی
په ندی با پیرانه، جیان هیشتووه
ئه و که سه ی تیغه ی شووه پیغه ی شووه

پینگه بین بی تیگه بین که نگنی بووه
تینگه تا پینگه ی هه رچی زووه
تینه گه ی هه رچی برۆی ناگه یته هه ل
به ش گه یه بی تیگه بین بی که لکه هه ل

هه ل نیه قه ت بوو که سه ی گه رتینه گا
تینه گه ییشتوو، نه ی برا به کوی ده گا
به ندی کورد وا به جیماوه له بایرانی پیر
خویندنه رتیبازی هوشیارانی ژیر

یادگاری پشینانه، کا که له منی وه رگره
تینگه ییشن، زور له میوزان خوشتره
تینه گه یینه، کاکی کوردم چاوگه ی
پوژ ره شی تو، جاده بو چون تینه گه ی

بویه پیناگه ی، هه چه ندی هه و ل نه ده ی
چونکه تیناگه ی، له رینگا لاده ده ی
کورد گوتوبانه له کونا لاهه کان
تینه گه ییشن ده ردینکه به کجارگرا

ئەي برا مەردى خودا بە تىگە
تىگە يىشتوانە، بىجولنى و پىنگە
تير ديوانى پىنگە يىشتن كاكى خۇم
تىگە يىشتە، بزانە من دلسۆزى تۆم

زى ژىن نازانى ھەركەس تىنە گا
تىش نە گا ھەركەس دەين قەت پىنە گا
بەر بە جىماو و لە پاش و بى بە شە
ئەو كەسەي گەر تىنە گا بەختى رەشە

دارى خاوەن بەر لە دنيا خویندە
خویندە ھۆي كارى گەورە كردنە
پەندى گورژى بۆو كەسەي گەر تىگە
وورد بەو ھەو و بخوینە يە، تا پى بگا

گوندى پشته پ ۱۳۶۰/۷/۲۷

سرودی رۆژی مامۆستا

ئەي مامۆستاي دلسۆزم دلسۆزي گەل و هۆزم
رابەري پڻي ژيانم ئەي چراي نيشتمانم
ئەي تۆ ئاوي ژيانى ھەست و ئەوينى گيانى
تۆي بە ئەدى پڻگامان ئەي خوشكەري جڭگامان
ئەي چراي زانيارى مەردى ئازاو بە كارى
تۆي بينايى چاوي گەل ھەر ئە تۆي ھەلخەرى ھەل
گەل بە تۆوہ زىندووہ كە تۆي نەيى مردووہ
ھەر گەلئىكى بى تۆ بى دەيى ھەر پەنجە رۆ بى
تۆ نىژەرى نەمامى تۆ لە خواوہ پەيامى
ئە تۆ پەيكى بەزدانى خواوہن ھەست و ويژدانى
ئە تۆ بوى دەستت گرتم پات ھىنام، فىرت كردم
تۆ فىرت كردم ناين تۆ پيٽ ناساندم خاين
ھىزو بيرو زانينم ژيرى و ھەست و توانينم
تىگەين و پىگەينم خواناسى و ھەم ئەوينم
ئەي دوستى دىرين و كوڤن ئاكامى خەباتى تۆن
ھەر تۆي بۆگەلمان قەلات بە تۆوہ خوشە ولات

ئەي مامۇستاي بەرپىزم ئەي مامۇستاي بەرپىزم
 بە ھۆي خۇشەۋىستى تۇ بە ھۆي خۇشەۋىستى تۇ
 گەلىك پىز دەگرم ئىستا گەلىك پىز دەگرم ئىستا
 ۋا دەلىم بەگش ھەستم ۋا دەلىم بەگش ھەستم
 باسكى بەھىزى گەلى باسكى بەھىزى گەلى
 تۇرۇزى نىشتمانى تۇرۇزى نىشتمانى
 گىيانى جەستەي ۋلاتى گىيانى جەستەي ۋلاتى
 مەن ھەر بەتۇ دەنازم، مەن ھەر بەتۇ دەنازم،
 ھە تاكو گىيانم ماۋە ھە تاكو گىيانم ماۋە
 لەدنيا چى توانىنە لەدنيا چى توانىنە
 زانىنى خەلكىش گىتى زانىنى خەلكىش گىتى
 ئاكامى رەنجى تۇبە ئاكامى رەنجى تۇبە
 تا ماۋە تاۋو تىنم تا ماۋە تاۋو تىنم
 تا ماۋم لە دنيايە تا ماۋم لە دنيايە
 ھاۋار ئەكەم ۋەك گورۇزى ھاۋار ئەكەم ۋەك گورۇزى

(گوندى پىشتە پ ۱۳۶۷)

كۆلى دۆل

مەرم سوپماوه لەم حاله خودايه كه ژنم بۆچى واتا له خودايه
دلم بپرکۆل، نه من دهردم گرانه كه چى بۆگوتى زمان لاله خودايه

ژيانم پر له نازارو شكنجه
شه وو پۆژم هه موى هه ر دهر دو په نجه
نه من ئاتاجى تۆزىك په حه تى تۆم
كه چى هه رى به شم له وگه و ره گه نجه!!

كۆل و دهر دو خه م و داخ و په ژاره
چيه نه و هه مووه بۆ نه منى هه ژاره
كه نه فت و كۆله وارو دهر ده دارم
به متهرى خۆت خودايه بى كه چاره

هه ژارم دهر ده دارم، دۆل به ژانم
له شم سىسه و ئىتر چى لازه گيانم
له تۆ داوا ده كه م ئاوپم وه سه ر دهى
كه خۆت زۆر چاك ده زانى دهر ده كانم

هه چهندي تیده کۆشم ئېهنج نه کیشم
له به ده بختی به ده ر نایته پینم
نیه سهر که وتینکم، بینه دهستی
له بۆیه دل به ژان و ژوارو ئیشم

ده که م کار و ده کیشم من چه که ی مل
ده رونم پرپره له قسه ی ده زل زل
نه وهنده ی لیت ده که م داوا خودایه
ولامم ناده ی و زمانم ده بنی شل

خودایه نهنده رونم پر پر له ده رده
به شم هه رینی به شی و هه ر نا هی سه رده
نه وهنده سه خته زینی من خودایه
که جه رگه م له ت له ته مانه ندی وه رده

چییه له وزه حمه ت و له و ره نه جکیشانه
به شم هه ر ده ر دو داخ و دل تیشانه؟!
خودایه بۆج به زه ت نایه به حال م
که وه ک پرچی به ریشانه بنی شانه

له كارو كوشى خۆم نيمه ناكام
له چى دهى كه م په شيمانم سهره نجام
نه و هند به د به خت و بينچاره م خودايه
له هه چى خوشى به دورو ته وه للام!!

دل م وهك مه نجه لى سهر ئاورى سوره
هه چى سهر كه و تنه، له م به نده دوره
په ژارو دل به ناسؤرو خو مارم
له ده وره ي من خه فته كيشاويه شوره

خودايه خو نه تو به زدانى زاناي
له سهر هه چى هه به پوگ و ته واناي
له بهر چى تو منت ئاوا وه لانا؟
خو ته نيا هه ر تو بو من جيگه هاناي

خودايه تاكو كه ي نه و حاله تاله
هه تا كه نكنى كول و گريان و ناله
خه مى خه لكى وه كو بارا ده بورى
خه مى من به در زايى مانگ و ساله

هه تاكهنگى په ژاره و دهر دو نازار
هه تاكهنگى بريندار بيم بريندار
ته واوى نازو چا كه و خوشى دنيا
چما يى بهش بيم لى نهى خوايه هاوار

بهشم تاكهى له ژينا تيشكان بى؟!
ژيان و شادمانيم دهر دو ژان پى؟!
هو هوى بى كو كويم بهش بى له دنيا
دلّم پر له جغار، زينم به ژان بى!؟

خودايه بوچى خوشى ليم نه بانه
له بهر چى ژينى من، ههر ژوارو ژانه؟
نه گهر تاو نيكى خوشى يته لاي مهش
ده بى چى رو بدا له و نيشتمانه!؟

خودا گهر سد نه و نه دى ديش هه ژار بيم
وه يا سد هيندى تيستا دهر ده دار بيم
له تو به ولاوه من مەرجه له هيچكس
نه كه م داوا هه زار هيندهش نه دار بيم

نه تو پوگی و نه من بهندهی جیلازم
له تو داوا ده که م گشتی نیازم
نه گهر چی زورسته مکار و خه رایم
بهلام چون ته که پرستم پیت ده نازم

له تو رایه نه من بوون و نه بوونم
به دهستی تو یه ساگش هات و چونم
له تو را بووکه هه ما کامه پانی
له توش رایه که وازارو زه بوونم

خودایه گورزی چاوی هه ره له تو یه
که له ژبانی داوا هه ره نهجه پویه!!
که لیکم شه تلی خوشه ختی چه قانندن
که چی هه ره تاقه لیکیکیش نه بویه!!

سرودی خویندن پیویسته

بخوینه نهی کاکي خوم خویندن هوی پیشکته و ته

رپه رپه سه دهی بیستم چلون کاتی خه و ته؟!

هسته له خه و دره ننگه به جی ماوی له کاروان

رینبازی خویندن بگره رینی به ئاوات گه بیسته

بؤ باش برینی رینگا ده بی رینوار به له دبی

رینگای رینی به له د بونیش خویندنه هه ر خویندنه

داوا و چاوه روانی زور به بی خویندن و زانین

خو فرودانی خوینه و چاوی خه لک بهسته

زاننا رازداری خوایه و دل سوژی گهل و هوزه

نه زان بی هه ست و پهسته و ژبانی وه کو مردنه

خوا له یه که م په یاما دوجار فهرموی بخوینه

واتا خویندن پیویسته و پیژهی سه رکه و ته

بخوینه، فیر به بزانه، نه زان چس له دهس نایه

تافه هوی له دهس هاتن له دنیا دا خویندنه

هه ر کس که وانه زانه رۆژ له رۆژی که متره

به لام نه وهی زانابه خه ریکی پیشکته و ته

مرؤف که وانه وړوکه گه یوه ته کورهی زوحهل
 بهری داری خویندنه کاکه نهو پتگه یشته
 ده ته هوئی ژیاڼی چاک و تگه یوانه و مهر به رزی
 بجو فیرگه بخوینه خویندن هوئی نیگه یشته
 ههسته پوده خویندن که مهردی به بیو باوهر
 بیه له و دلنوزهی خوت زری و نه ده ب بیته
 نهی لاهو خوین گهرمه کهی موسلمانان کوردستان
 بخوینه ده با بهس بی نهنگه نه م دوا که و ته
 گه لان له سایه ی خویندن هه موگه یون به ناوات
 ته نیاگه لی تو ماوه نه وهش هوئی نه خویندنه
 من هه لس و که وتم دیوه به چاو و توش بیستونه
 وورد به وه نهی لای کورد یستن کهی وه کدیتنه
 خویندن هوئی خواناسین و خوو خه لک ناسینه
 مه لحه می گش زامینکه و تووی دوا پوژ چاندنه
 نه زان دهردی دزواره و نه زانینه دهردی گران
 زانا خوی دهرمان سازه و زانین دهرمان کورده
 دت هه هوئی بچییه سر و سرکه وی له سر گه ردون
 ریبازه کهی خویندن و له م ریبهش نه سره و ته

گورزی ده‌نی بخوینه تا کو خونیت له گه‌ردا

به‌ند و ناموزگاری من خونیت نه هه‌ر خونیت نه

گوندی خه‌لیه‌لیان گه‌ لاوریزی ۱۳۶۸

*** **

پارانه‌وه

گوندی گومان پاییزی ۱۳۳۹

خودای بی‌باکی خۆم من ده‌ت په‌رستم

ته‌نانه‌ت کۆیله‌ی تۆم خوشه‌و‌یستم

ئه‌تۆیه‌زدانی زانا خۆت ده‌زانی

که‌له‌و دنیا به‌دا هه‌ر تۆی مه‌به‌ستم

ئه‌تۆ په‌روه‌ردگاری من هه‌ژارم

ئه‌تۆ بونت هه‌یه‌و ئه‌منیش نه‌دارم

به‌منه‌ری خۆت به‌زت داین به‌حالم

گوناحم زۆره‌ سا چت لێ وه‌ شارم؟!

چ خوشه لام سو ولکردن له ده رگات
خواوه ندا منم سه رشور و رسوات
به خاتری زانیاری و گه وری خوت
تزنه مکه ی توشی چه ندو چونی نه ولات

به بونی بهر درنژو هه ره هه بونت
به هه ر بونت به ته نیا و قهت نه چوونت
به میهری زوری خوت شادم به ره موو
که تو هه ربوی و قهت نه بووه نه بوونت

دل و پینوسم و زارو زمانم
هه مو پی لی ده نین مانت ونه مانم
خودایه پوگ و خاوه ن به خششی تو
بکه ره حمیک به حالی ناته وانم

نه وه نده ی خوت ده زانی زوره سوچم
نه وه نده ی توش ده زانی هیچ و پوچم
ده نیم پی من له تاوانم خودایه
له به د کرداری دا زور به رزو قوچم

خودايه خوت ده زانی چۆنه حالَم .
له ده ردى خۆم و گەل هه رده م ده نالم
له ژنر بارى ستم پشتم چه ماوه
له سه رمان لابه ره زۆردار و زالم

له پوتارۆم په شه خوايه وه كو قەل
شه رمه ندهى تۆم و ده شپوانم له بۆهەل
كه سه ركه و تۆم بكهى يه كجارى بيزم
په ناهينى به زهى تۆم تۆبه نه و جهل

نزام گيرا بكه به زدانى زانا
به پشتيرانيت وا نه و سم وه لانا
سه رى كۆيله يم شۆر كرده وه بۆت
له سه ر خاكيم به كرتۆش بۆ تۆدانا

ئه تو هيچكەس سزا نادهى له خۆرا
ئه وهى لای دا له رینگەت دياره دۆرا
ئيتر ده ستى من و دامينى منهرت
كه من گش بون و ژينيكم، له تۆرا

بفهرموگورژی تو لیم به س نزا که
نزا ت گیرایه لای من چونکه چاکه
ئیترا لا ذنب بعد الاعتراف
له لای نه م خویایه چاکه تا که پاکه

نيوه رۆك

مەبەست	لاپەرە
خوواناسى.....	۱ %
چۆن تۆينى؟!.....	۳ %
سرودى فەقىي كورد.....	۵ %
سرودى يە كيه تى.....	۸ %
سرودى لاوانى موسلمان.....	۹ %
موحه مەد (د).....	۱۰ %
تە شەر.....	۱۲ %
سرودى تە كپە رستى.....	۱۵ %
لە گەل يىغە مەد (د).....	۱۶ %
سرودى تىگەين و يىگەين.....	۱۸ %
سرودى رۆزى مامۇستا.....	۱۹ %
كولى دىل.....	۲۱ %
پارانەوہ.....	۲۳ %

فهرده تگوك

ووشه	واتا	ووشه	واتا
ناتاج	محتاج	عشق، علاقه	واتا
ئيسر	لحظه، آن		
بزور	متحرك، جنبنده	ئەوين	
بوون	وجود	بليمهت	ئابغه، فيلسوف
بريسكه	برق	بونەوهر	موجودات
بهرگروان	ضامن	بهژ	بۆ، ووشكاني
بهنگه	دليل، برهان	بۆرشك	دكتر
پۆگ	قادر، توانا	په پتوك	كتاب
پهسلان	قيامة، آخرت	پهسن	ستايش
تهوا	شت، شيء	تهوين	قابت، آرام
جنگرتوو	مستقر، قابت		
پووهك	نباتات	زى	شط، دريا
زيرى	عقل، خرد	پاژه	خدمت
پاژو	نكته	پاژه كار	خادم

ووشه	واتا	ووشه	واتا
په وگه	میر	قاعده	واتا
زانکو	دانشگاه	ضعیف	رینسا
چا وگه	مصدر، منبع	بینانی	چیلاز
سو	شك، گمان	عبد	سۆمایى
کال	جد، پاییز	فضا	کۆبله
گۆ	کوره، کره	قانون	گیشوش
روزه	طاقت		یاسا

سرودی فہ قیانی کورد

تیمہ کہ کوری کوردین، مہردین و موسلمانین
سہربازی گہلی کوردو دلسوزی ہہ ژارانین
نہم رینگہ یہ شا یہ ک دەنگ ہاوار ئە کہ بین اللہ

اللہ اللہ اللہ، اللہ اللہ اللہ
لا الہ الا اللہ، لا الہ الا اللہ

تاما بنی ستہم تیمہ، شہرمانہ لہ گہل زوردار
راژہی گہلی چہ وساوہ، بو تیمہ یہ پیشہ و کار
لہم رینگہ یہ شا یہ ک دەنگ ہاوار ئە کہ بین اللہ

اللہ اللہ اللہ، اللہ اللہ اللہ
لا الہ الا اللہ، لا الہ الا اللہ

رؤلہی سہ لاجہ ددین و تیکۆ شہری ئیسلامین
دژمن بہ ستہ مکارین، خاوہن و ورہ و سامین
لہم رینگہ یہ شا یہ ک دەنگ ہاوار ئە کہ بین اللہ

اللہ اللہ اللہ، اللہ اللہ اللہ
لا الہ الا اللہ، لا الہ الا اللہ